

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat, 1908. február 15.

38. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale, (Új Wurzer ház), I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fiumei püspökség.

Ezen a címen a *Pesti Hírlap* legutóbbi száma cikkét közöl *Korcsmáros Nándortól*, lapunk felelős szerkesztőjétől, amelyben érdekes és nagyfontosságú eszmét pendít meg: magyar püspökség vagy vikáriátus létesítését kéri Fiume számára. A cikket teljes terjedelmében tesszük közzé.

A mostani horvát bonyodalmak mindjobban meggyőznek bennünket arról, hogy az úgy nevezett „testvériségbe” fektetett bizalmunk amely — jellemző és szomorú — a magyar politikai élet egy mindenkor jelszava, ismételtén csődöt mondott a horvátokkal szemben s kezdünk a tudatára jönni annak, hogy csupán azok az intézmények alkotják az állam oszlopait, amiket nem illuzórius nemzetiségi szerelmi vallomások, hanem megdönthetetlen törvényes rendelkezések alkotnak. Magyarországon ez szinte szokatlan dolog, főképpen az ország azon részeiben, ahol a kormánynak szüntelenül a nemzetiségek egész viperaseregével kellene megküzdenie s ahol szakadatlanul csak a „testvériség” álarcában mer „reformálni”, ekkor is olyan csufos eredménnyel, hogy a „reformja” nem egyéb egy újabb belpolitikai kudarcnál, amelynek keserves következményei évtizedekre kihatnak.

Ezeknek az igazságát sohasem éreztük jobban és fájóbban, mint most, amikor az egész koalíció a „Fraternité” fehér lobogójával indult meghódítani a politikai Édent s nem ért el egyebet, mint egy istentelen bábeli zavart, amelyben egyes-egyedül a magyar nemzet az, amelyre sarat vetnek urbi et orbi s a magyar állam integritás azt, amely számos helyen galád merényleteket kénytelen kiállani és — eltűnni.

Ez a mostani szituáció a kiábrándulás korszaka, amelyben mindent a maga legtermészetesebb mivoltában látunk. Ezt a stádiumot tartjuk mi a legalkalmasabbnak arra, hogy egyes olyan reformot végrehajtsunk, ami a „testvériség” korszakában talán még ellenkezéseket támaszthatott volna, de amely a harc időkben legalább is jogos intézkedése az államnak, szorosan az ő legkardinálisabb érdekeinél fogva.

Egy ilyen reform pedig a *fiumei püspökség létrehozása*! Ugy tudjuk, hivatalosan már nem új eszme ez, de sajtó útján az egész országban egyedül a „Pesti Hírlap” veti föl ez alkalommal elsőnek ezt a kérdést, amely nem vallási, hanem nemzeti érdekünk szempontjából egy igen fontos kérdést jelent. Ma ennek a kérdésnek kettős aktualitása van. Az egyik az, — miután Fiume a zenggi, tehát horvát egyházkerülethez tartozik — hogy a magyar állam elérkezettnek látja arra az időt, hogy a horvát „autonomia” és általában a szorosan

vett horvát jogok és a széjjelharácsolható magyar jogok közé fölállítsa az elválasztó falat; a másik pedig, hogy most hunyt el dr. Maurovich Antal zenggi—modrusi róm. kath. püspök s így egyelőre nincs egyházi férfiú, aki anyagilag érezvén Fiume elszakadását az egyházkerületről, a legközelebbiből tiltakozhatnák a miniszter rendelete ellen.

Ennél alkalmasabb pillanat aligha kínálkozik egyhamar a fiumei püspökség, illetve a vikáriátus ügyének végleges rendezésére. Az államnak Fiumében egy egész garmada „elintézetlen ügye” van; állami szervezete Fiumében valóságos operette-hősökből alkotott műkatonaság, amelynek élén a semmi joggal föl nem ruházott „címzetes politikai funkcionárius”, a kir. kormányzó áll. Minden fiumei reformunk zátonyra jutott eddig ezen a két körülményen: a fiumei statutumokon, illetve az autonómián és a kormányzói méltóság tartalmatlanságán. Végre sikerült egy reformra bukkannunk, amely nem pusztulhat el a fiumei közélet e Scyllája és Charybdise között. A fiumei püspökség, vagy vikáriátus megteremtésének maga a rappresentanza, Fiume városi törvényhatósága is híve, ennél fogva a kormányzónak is alkalma nyílhatnék végre egy üdvös reformba beleártania magát. A rappresentanza a multban már több ízben foglalt e kérdés mellett állást s az illetékes minisztérium is erősen készült a reform megvalósítására.

Fiume tehát egyházi téren is szerveztesék! Vagy külön püspökség, vagy vikáriátus, püspökhelyetteség létrehozása szükséges. Ennek a reménynek a valóra váltásánál két magyar egyházkerületről lehet szó, amelyek egyikehez Fiume egyházi tekintetekben csatlakozhat. Ez a kettő: a pécsi és az esztergomi egyházkerület. Pécs mellett szól az, hogy a legközelebb esik Fiuméhez; Esztergom mellett pedig érvel az egyházi tekintély kérdése, amennyiben ezzel egyenesen a hercegprímás főnhatósága alá kerülne.

A kormány, mint említettük, már sokszor foglalkozott ezzel a kérdéssel s az erre vonatkozó mindennemű tájékoztatás régóta birtokában van. A püspökség, vagy a vikáriátus fölállításához szükséges kiadásokhoz már nagy részben fedezetet is talált és csak kényelmi szempontokon mulhatott, hogy a kérdést meg nem oldotta, amint már tömérdek fiumei kérdés aludt el a kormány boszorkányműkönyvében kényelmi okok folytán.

A reform megvalósítását elősegítheti az a körülmény is, hogy Fiume territorialiter nem tartozik egy egyházmegyéhez sem szorosan s a zenggi—modrusi püspökség alá is ugyszólván csak adminisztratív szempontokból csatoltatott. Épen ennél a körülménynél fogva sem politikai, sem más egyéb nehézség nem játsz-

hatik közre s így méltán elvárhatjuk, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó mindent elkövessenek a reform érdekében.

A fiumei püspökség jelentőségét, azthiszszük szükségtelen hosszasan magyarázni. Fiume egyházilag a mai állapotában a zenggi—modrusi püspökség kebelébe tartozván, a zág-rábi érsekség szellemi ingerenciájának van alávetve. A zág-rábi érseki szék politikai tendenciáját pedig Strassnoff Ignác ur révén már eléggé híven ismerjük s ebből kiki annyit érthet, amennyit akar. Állami érdekeket látunk abban, hogy ez a kérdés mentő előbb megoldassék.

A külső viszonyok is ritka szerencsésen kedveznének most nekünk ebben a reformban. A szentszékek aligha lenne kifogása ennek megvalósítása ellen, ha a mai közoktatásügyi miniszter kívánná ezt a kérdést megoldani. A bécsi nunciatura útján a vatikáni nagykövetséghez kerülne az ügy, aki magyar ember, gróf Széchenyi Antal s ha netán osztrák beavatkozás történnék (amit ez esetben nem hiszünk) azt se tartjuk fontos kérdésnek, mert a mostani egyházi uralom alatt Ausztria nem a legszerelettebb államok sorában szerepel a szentszék előtt, ellentétben Magyarországgal. X. Pius pápa pedig egyébiránt is ellensége a horvátosításnak s a *glagolit-nyelv* (a régi szláv egyházi nyelv) használata ellen foglalt állást, nem sokára a pápává való megválasztása utáni időkben.

Ezeket tekintve, erős a meggyőződésünk, hogy a pápa egyházi tekintetből is szívesen segédkezet nyújtana nekünk abban a törekvésünkben, hogy Fiumét egyházi szempontokból is Magyarországra kebelezzük be s így a fiumei olasz nyelvű magyar alattvalók vallási kérdései megfelelően rendeztetnének.

A zenggi—modrusi róm. kath. püspöki szék most egy jókora időre üresen marad s így hiányzik az, akit a legérzékenyebben érinthetne ez az egyházi reform. Szükséges volna tehát, ha gróf Apponyi Albert fölhasználná a minisztériumában heverő, erre vonatkozó iratokat s a kérdést ne halasztaná aztán megint ad graecas calendae, amire elmúlik a most kínálkozó jó alkalom.

— **A városi képviselőtestület üése.**
A városi képviselőtestület pénteken délután 6 órakor Vio Ferenc dr. elnöklésével ülést tart. A napirend a következő: A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. A Circolo letterario kérése a városi színháznak egy Carducci ünnep átengedésére. A villamosági részvénytársaság telepeinek átvétele s a szerződés megállapítása. A városi tisztviselők fizetési pótléka ügyében küldött ad hoc bizottság javaslata. A zárt ülésen több adminisztratív ügyet fognak elintézni.

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 16. Negyedik álarcos bál.
 Február 19. Nagy „biancorosa” álarcos bál.
 Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.
 Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.
 Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.
 Február 26. A Jellacsics ezred tisztikarának jelmezbálja a Deák-szálló nagytermében.
 Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticóban.
 Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté delután 3 órakor.
 Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

A visszavándorlás tanulmányozása.

Bajza Aladár kivándorlási főfelügyelő most érkezett vissza két havi tanulmányutjáról, amelyet a visszavándorlás tanulmányozására tett. Útjában meglátogatta London, Liverpool, Southampton, Havre, továbbá a fontosabb svájci forgalmi pontokat. Utközben is terjedelmes jelentéseket küldött a kormánynak s most itthon kimerítően dolgozza fel a gyűjtött értékes anyagot. Bajza Aladár érdekes dolgokat mondott el munkatársunk előtt a hazatérő magyar visszavándorlókról. Többnyire szegényen, minden pénz nélkül térnek vissza a nyugateurópai kikötőkön. Bajza maga járt el az érdekükben több ízben. Átvette a munkakönyveiket s előre küldte a határszéli rendőrkapitányságoknak, úgy hogy mire a visszavándorlók odaértek, már megtudhatták, hogy hol léphetnek munkába.

— **Lueger Lovranába érkezett.** Lueger Károly, Bécs város polgármestere egészsége helyreállítása végett ma Lovranába érkezett.

— **A parti hajózás ellenőrzése.** Az osztrák kereskedelmi minisztérium az adriai hajózás ellenőrzésére állami hajózási felügyelőséget szándékozik felállítani, amelynek az lesz a feladata, hogy a különböző subvencionált hajózási társaságokkal kötött hajózási és postaszerszerek betartását ellenőrizze és a személyforgalom kifogástalan lebonyolítására felügyeljen. Ezt az új hivatalt bozonyosan a magyar kormány is szervezni fogja, mert hiszen előszeretettel követi az osztrákok. Ebben a kérdésben kivételesen helyesen járna el, ha az állami hajózási felügyelőséget létrehozná, mert ilyenre Fiumében is szükség lehet.

— **Gimnazisták bálja.** A diákok báljára már nagyban folynak az előkészületek s a rendezőség fáradhatatlanul dolgozik, hogy a siker mennél nagyobb legyen. A meghívókat már szétküldték s ha valaki, aki igényt tart rá, tévedés folytán nem kapott, forduljon a rendezőséghez a gimnáziumban. Tegnap tisztelgeti a rendezőség Urbanek dr. tanár vezetésével Nákó Sándor gróf kormányzónál, aki megígérte, hogy úgy ó mint neje megfogják jelenni a mulatságon, sőt a kormányzó neje a rendezőség kérésére a bálanyai tisztet is elfogadta. Wickenburg István min. tanácsos s számos előkelőség megígérte, hogy a mulatságon részt fognak venni. Általában nagy az érdeklődés s már eddig is több jegyet váltottak.

— **Az Austro-Amerikana.** Triesztből jelentik nekünk, hogy a „Fratelli Gosulich”, majd később „Austro Americana” elnevezés alatt létesült trieszti hajóstársaság újabban a Norddeutscher Lloyd és Hamburg-Amerika-Line német hajóvállalatok közreműködésével „Unione Austriaca di Navigazione” elnevezés alatt széles alapra fektetett hajózási vállalatát alakult melylyel főleg Trieszt és észak, valamint dél-amerikai viszonylatok ellátását és fejlesztését tűzte ki céljául. Az osztrák hajóvállalatok azonban nem jó szemmel nézik a német társaságok befolyását s most azon törekszenek, hogy az „Unione Austriaca” idegen kézben levő részvényeit magukhoz váltsák. Eziránt már tárgyalásokba is bocsátkoztak a német társaságokkal s trieszti hírek szerint az egyezkedés valószínűleg sikerre is vezet.

— **Az olasz bál.** Még mielőtt elreferálnók, hogy mi minden történt az olasz jótékonysági bálon, konstatáljuk, hogy nem sokban különbözött a rendes kavalkádtól. Nyolc tíz elegánsabb olasz jelmez meg egy fölvonulás figyelemre méltó bennünket, hogy itt az olasz kolónia mulat. A Comunale megtelt. Álarcosokkal és fekete-fehér ruhával. Egy csoport Garibaldi inges férfi és nő, nyolc pár vonul

körül a báltermen. A férfiak a Garibaldi induló felét játszották el. A másik részét a rendőrség már nem engedte meg. A Garibaldisták ezután kivonultak és mint táncosok tértek vissza.

Az álarcosok között sok volt a zöld-fehé-piros, de ezek nagyon hasonlítottak a magyar színre, mert nincs az az ügyes kéz, amely úgy tudná elrendezni a kokárdákat, hogy itt-ott ne a piros legyen legelől. Aztán látni lehetett olasz kosztümöket savoyai címerrel, egy egész csomó margherita virág. Feltűnést kelt egy fekete-sárga kockás toalett. Az olasz atyafiak megrökönyödnek. Hogy lehet ilyen színt választani. Aztán ami rajta van, meg megbotránkoztatóbb. A kalapján fekete-sárga mezőben *Viva l'Italia* felírás s a jelmezen olasz városok, Isztria, Dalmácia fontosabb helységei. Hogyan hát ez a jelmez nő még az olasz városokat is Ausztriának szeretné ajándékozni. S általános lett a méltatlankodás. De azért az álarcos nőnek nem lón bántódása. Egy olasz azért nem tudta megállani, hogy kérdést ne intézzen a svaargelb hölgyhöz:

— Hogy jöhetett el így ebbe a mulatságba?

— Uram, Triesztben is megengedik.

Persze a hölgy nem tudta, hogy a trieszti policia örömmel látja a svaargelb színt és a zöld-fehér-pirosat nem szíveli. Amott, az egyik páholyban egy másik érdekes alak. Umbertot ábrázolja, amint minduntalan zöld-fehér-piros zsebkendőt szed elő s abba fújja az orrát. Persze ez is inkább bosszantó, mint mulatózó volt — az olasz kolóniára nézve. Aztán mindenek örömeire ott volt a korona gyöngye. De melyik koronáé. A magyar vagy olaszé? Mert azon a kis világító tornyocska, amit a mi szép hölgyünk vitt, olasz lófogó lengett. Kártyákat osztogatott, amelyek zöld fehér piros díszítések voltak s nagyon kétes hazafiságtól duzzadó sorokat tartalmaztak. A rendőrség nem vette észre, vagy szemét hunyt. Aztán még sok furcsa dolog történt ezen a különös olasz bálon. A zenekar kivételesen olasz darabokat nem játszott, olasz tánc nem volt. A műsorban polka, varázskeringő, francia négyes stb. szerepel. Körmagyar nincs, de minek is volna, mikor ezt a bált az olasz kolónia rendezzi. És végezetül még megállapíthatjuk, hogy a bál teljesen demokratikus volt. Megjelentek az olasz konzul, a podesztia, a zsidó hitközség etnöke és a narancsárusok. Képviselet volt a legszerényebb utcai ruhától a frakkig a legkülönbözőbb ruhanemű. Ott voltak a horvátok is, de rossz nyelvet állítása szerint ezek egytől-egyik rosszul lettek a sok — zöld fehér pirosnak a láttára.

— **A fiumei Néptakarékpénztár** összes részvényeit átvette az *Első horvát takarékpénztár részvénytársaság* (Zágráb) és az intézetet tetszámoltatva, *fiókjává* alakítja át. A Néptakarékpénztár 1873-ban alakult 120,000 K alaptőkével (2000 drb) 60 koronás részvény) és 176,474 koronás tartaléka van. A tisztviselői kart a zágrábi pénzügyet saját nyugdíjalapjának terhére veszi át.

— **Letartóztatott katonaszökevény.** A rendőrség letartóztatta Milosevics István 24 éves dolnje-lapaci illetőségű legényt, aki három évvel ezelőtt megszökött az otacsáci ezredtől.

— **Új kivándorlási propaganda.** Magyarországnak ez idő szerint I. Ferenc József az uralkodója. Magyarország alattvalóival azonban a Norddeutscher Lloyd rendelkezik, ama hírhedt firma, amelynek üzleti konjunkturától függ, hogy marad-e munkáskéz Magyarországon, vagy Amerikába vándorol mind. A Norddeutscher Lloyd a messzi tengerből teljhatalommal intézi alattvalói sorsát. Az országot, hol szétosztja, hol feldarabolja. Eddig hatvan százalék fölött rendelkezett korlátlanul. Most átengedte az egész országot a brémai *Missler* cégnek, eddig negyven százalék Magyarország boldog tulajdonosának. A nevezetes üzletkötésről a következőkben emlékeznek meg az „*Egyet-értés*”:

Imert dolog hogy eddig a magyarországi kivándorlási ügyet nagyrészt a Norddeutscher Lloyd bonyolította le. Mint értesülünk, az egész Magyarországra vonatkozó ügynek vezetését most a Norddeutscher Lloyd a *Missler* F. brémai kivándorlási irodának ajánlotta fel azzal a kikötéssel azonban, hogy a cég köteles Magyarországon *nagyobb propagandát kifejteni* abban az irányban, hogy a tavasz beálltával a *kivándor-*

dorlási tevékenységet nagyobb erővel felveszi. A *Missler* F. cég már ez ideig is negyven százalék erejéig volt érdekelve a kivándorlási ügyek lebonyolítása körül a Norddeutscher Lloydnál s most a cég az igen nagy költséggel járó propagandát hajlandónak is mutatkozott elfogadni, olyan feltételek mellett azonban, hogy ha a Norddeutscher Lloyd az egész Magyarországra vonatkozó kivándorlási üzletet átengedi úgy, hogy az egész üzlet *kizárólag az ő kezében* bonyolódjék le. A Norddeutscher Lloyd, — mint értesülünk — elfogadta a *Missler* cég ezen ajánlatát és meg is kötötték már a magyarországi kivándorlási üzletre vonatkozólag a szerződést. *Missler* jelenleg gégebaja gyógyítása miatt Egyiptomban tartózkodik s mivel t egészsége teljesen helyreáll, *meg fogja kezébe azt a nagy propagandát*, amely a kivándorlás lebonyolításának elősegítésére célzárunk mutatkozik.

Nem mese ez, nem játék. Ezek a német vállalkozók, ezek a német emberkereskedők így, ilyen leplezetlen őszinteséggel, ilyen szimpla üzleti módon döntenek felőlünk. A magyar kivándorlási üzlet negyven százalékát kezelte eddig a *Missler*-ügynökség. A Norddeutscher Lloyd című hajóstársaság most átengedte neki az egész üzletet. Uralkodónk, vicefejedelmünk ezentul *Missler* ur. Övé az egész ország, övé a száz százalék.

Az üzlet, amilyen misztikus ép olyan megdöbbentő. A Norddeutscher Lloyd hajóstársaság, a *Missler*-cég ügynökség. A hajós vállalat talán bizonyos tartózkodással jár üzletei után. Az ügynökség azért ügynökség, hogy kiszimatoljon minden vándorló szándékot, sőt felkeltsen ott is, ahol még nincs. Hogy kufárkodjék a lelkekkel, hogy semmivel ne törődjék, csak az agentura érdekeivel, a provizióval, az emberkereskedelemmel. A brémai *agens* üzletnek kimondott célja az, hogy „Magyarországon *nagyobb propagandát* fejtsen ki és a tavasz irányával a kivándorlási tevékenységet teljes erővel felvegye.”

Egyetlen üzleti jelentőségű mondatban mennyi szemérmetlen terv, mennyi gonosz ígéret. Naponta elhangzó frázis lömegek után el kellett hinni, hogy Magyarország társadalma minden hivatalos és nem hivatalos vezetőjének a kivándorlás leküzdésétől fő a feje. Tulipánligák, bankettek és miniszteri szónoklatok: kivándorlási biztosok, felügyelők és határrendőrök; képviselők és növényeti előkők egymással versenyezve szónokoltak. Virág és üdveszéd fogadott minden visszavándorlót. És mindennek a szóáradatnak, a zafias agitációnak az az eredménye, hogy egy német ügynökség, egy száraz, rideg vállalkozás elérkezettnek látja az időt a kivándorlási propaganda emelésére.

Hogy mennyire káros a *Missler*-cég működése, arról a múltban is tapasztalást szerezhettünk. De különösen leleplezetté teszi a fiumei utirányt, ha a kormány idejében nem tesz valamit a *Missler*-agenture csábításai ellen.

— **Anday Blanka Drezdában.** Drezdából írják: Az itteni „Zentraltheaterben” vasárnap nagy sikerrel mutattak be egy új bécsi operettet, Fall Leo „Der fidele Bauer” című 3 felvonásos paraszttörténetét, amelyben a „vörös Lizi” szerepét nagy hatással játszotta Anday Blanka, Krecsányi tarsulatának volt fiumei primadonnája és a Magyar Színház volt koloratur énekesnője; különösen egy duettben tetszett.

— **A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság,** amely tudvalezőleg anyaintézte a Fiumei Kereskedelmi Banknak, szerdán tartott igazgatósági ülésén állapította meg az 1907. évre vonatkozó zárószámadatokat, melyek szerint az elmúlt évben az előző évi átlóval együtt 4,051.656 korona bruttó nyereséget ért el, ami 387.429 koronával túl haladja az előző évi eredményt. Tiszta nyereség gyanánt a mérleg 2,562.848 (76064 K) koronával záródik. A mérleg, amely a legszigorubb értékeléssel állapított meg, s melyben nagyobb összegű latens tartalékok foglaltatnak, részletes adatai szerint a következők:

Mérlegszámla: Vagyon: pénztári készletek 1.642.375 K, Váltók és devizák 28.612.535 K. Előlegek értékpapirokra és árukra 15,104.622 K. Árukészlet 806.234 K. Üzemi ingatlanok 1,824.545 K. Atmeneti tételek 720.328 K. Befizetések szindikátusokba 2,976.625 K. Adások

23,843.310 K. — Teher: Részvénytőke

20.000.000 K. Tartalékalap 9.730.000 K. Értékcsökkenési tartalék 223.541 K. Nyugdíjalap 728.529. Forgalomban levő elfogadványok 650.958 K. Föl nem vett osztalék 1222 K. Betétek 14.232.777 K. Hitelezők 28365,205 K. Tiszta nyereség-egyenleg 2.562.848 K.

A főnti számadások alapján a társaság igazgatósága elhatározta, hogy a február 27-ére egybehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, miszerint az előző évhez hasonlóan ezidén is 9 százalékos, tehát részvényenként 36 korona osztalék címén összesen 1.800.000 K. fizetése ki, a tartalékalap 420.000 korona (több 20.000 K) dotációt 7.150.000 K-ra emeltesék és végül maradó 201.180 korona (több 55.015 K) az új üzletév számlájára vitessék át.

A kivándorlási ház átvétele. A kormány kiküldött képviselői e hó 16-án, szombaton veszik át hivatalosan az új kivándorlási házat. A kivándorlók palotája már teljesen elkészült és csak néhány apró munkálatot kell elvégezni. A palota bérloje *Matkovich* János lesz, aki április 1-én veszi át a bérletet.

A megdobált szociálisták. A trieszti törvényszék tegnap érdekes bűnpör tárgyalásába kezdett. Az elmúlt nyáron trieszti szociálisták kirándulást tettek Isolába s mikor a hajó el akart onnan indulni a keresztény szociálisták követek dobáltak a hajóra, sőt revolverlövést is tettek. A hajó parancsnoka a veszedelem elől ugymintette meg a hajót, hogy teljes gözzel eltávolodott a parttól és a hajó elmenekült a kikötőből. A tüntető merénylők közül huszan kerültek a törvényszék elé. A tárgyalást ma folytatták, de ítélethozatalra alkalmasint csak hoinap kerül a sor.

TÁVIKAT. TELEFON.

A magyar delegáció ülése.

Az új király meggyógyult.

A belügyminisztérium kémei.

A hárszabályrevízió.

A horvát bán kihallgatása.

Véres zavargások Bombayban.

Elítélt földbirtokos.

A magyar delegáció ülése.

BÉCS, febr. 15. A magyar delegáció ma délelőtt Barabás Béla elnöklésével ülést tartott, amelyen Wekerle, Burian, Schönaich és Zichy miniszterek voltak jelen.

Az elnök bemutatta Zichy Miklós gróf lemondását országos bizottsági tagságáról. Helyébe Szmracsányi György póttagot rendelik be.

Fzutan Hoffmann Hugó altábornagy reflektál a Nagy Ferenc által fölemlített incidensre és hivatalos aktákkal igazolja, hogy a hadügyminisztériumnak a szegedi költélgárral semmiféle szerződése nincsen hanem van ilyen a haditengerészetnek. Erről azonban csak a hadügyi költségvetés során lehet szó. Nagy Ferenc fentartja magának, hogy ez ügyben ismételtlen kérdést intézzen az illetékes tényezőkhöz.

Ezután áttérnek a napirendre Hoitsy Pál sajnálja, hogy Ausztriában a magyar nemzet kívánságát csak úgy fogják föl, mintha az a katonai egység fölbontására törekednék. Ezután kifejti, hogy mi a magyar nemzet óhajta.

Az ülés folyik.

Az új király meggyógyult.

LISSZABON, febr. 14. Manuel király sebe teljesen begyógyult. Országszerte nyugalom uralkodik.

A belügyminisztérium kémei.

BUDAPEST, febr. 14. A „Népszava” mai száma hivatalos aktákat közöl, amelyekkel bizonyítja, hogy *Kardos* Jakab és *Szalay* Oszkár volt szociálisták a belügyminisztérium kémei. A belügyminisztérium a leghatározottabban kijelenti, hogy az akták teljesen légből kapottak és az egész csak koholmány.

A hárszabályrevízió.

BUDAPEST, febr. 14. A képviselőház a jövő hét első napján ülést tart, amelyen a hárszabályrevízió kerül tárgyalásra.

A horvát bán kihallgatása.

BÉCS, febr. 14. A király ma két óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta Rauch Pál báró horvát bánt, aki a politikai helyzetről tett jelentést.

Véres zavargások Bombayban.

BOMBAY, febr. 14. A bemszülöttek és a rendőrök és katonák között összefutkozás támadt. Többben meghaltak, negyven ember megsebesült.

Elítélt földbirtokos.

SZEGSZÁRD, febr. 14. Az itteni esküdt bíróság *Schönaicher* Oszkár földbirtokost, aki édesanyját részegségében revolverrel megsebesítette, két évi fegyházra ítélte.

A szerkesztőség postája.

R. C. Minden újságolvasó tudja, hogy *Szfinx* az más és *Főnix* is más. A *Szfinx* nem hamvadt el és nem éled újra. Ez a *Főnix*ről szól. A tévevést tollhiba okozta.

M. J. Az alakuló közgyűlésen is aláírhatja a nevét.

S. Nimics Fiumében. A címét nem tudjuk. Másik kérdésére levélben válaszoltuk.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

PÁLYÁZAT.

Az „Atlantica” Tengerhajózási Részvénytársaság Budapesten (V. Széchenyi utca 14.) pályázatot hirdet két hosszujáratu tengerészkapitányi állásra.

Csak olyan pályázók folyamodásai vétetnek figyelembe, akik magyar állampolgárok és már több éven át szolgáltak kapitányi minőségben.

A pályázati kérvények folyó 1908. évi február hó végeig nyújtandók be a fentnevezett társaság igazgatóságához.

A „De la Ville”

kávéházban

ma és minden este

BARCAJENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

Az EUROPA kávéházban

minden csütörtök, szombat és vasárnap este

Horváth Sándor
czigányzenekara hangversenyez.

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. em. (Rinaldi-ház)
naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellánplombirozás.
Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (fegujabb). Kaucsuk- és smaltol-fogorok.

Katonatisztek, állami és vasúti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

A báli szezonra

Uri fodrász üzletében teljesen új

férfi és női parókák

kaphatók vételre és kölcsönzésre is.

A külön női fodrász teremben minden hajmunka és frizura divatlap szerint is, olcsón és gyorsan végeztek.

Egy hajmosás 2 kor.

Tisztelettel

Dedakin László

uri és női fodrász

ADRIA PALOTA.

Üveg- és porcellán-

raktáramat szép és

mesés olcsóságú tár-

gyakkal szereltem fel.

KORNICZAI G.

Via Governo 22. (Corso.)

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza a Corsón levő nagyarányu árutermeit szíves figyelmébe ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

Magyar cég. **Wellmann Testvérek** Nagy választék

FIUME, Via del Pozzo 2. Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle Hazai gyártmányu losoncz i
Berndorfi nickeledények. Excelsior zománzedények.

PENSIO STEINACKER

ABBZIA
A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.
Kitűnő KOSER konyha.
Elegáns balkonos szobák gyönyörű ten-
geri kilátással.
Családok részére nagy kedvezmény
Mérsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

Villa Dražica

Abbazia.
Szép fekvés, kilátással a tengerre.
Kényelmesen berendezett szobák
= MÉRSÉKELT ÁRAKON. =

„Antoniushof“

ABBZIA, Reichsstrasse.
(KÖZVETLEN A KURPARK MELLETT.)
Kellemes otthon családok és magánosok részére.
Modern butorzatú, szép barátságos szobák.
Villanyvilágítás. Mérsékelt árak.

Cinematograf „EDISON“

Mozgóképtér-terem
VIA FIUMARA 2. SZAM.
A legszebb és legtekélyesebb ve-
títési szerkezettel.
Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.
Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.
Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

1200 darab
uri női és gyermek
TÉLI TRIKÓT
tekintettel a téli szezon előre-
haladására bámulatos olcsón
ad el a
NEW-YORK
áruház
FIUME, Via Andrássy I. sz.

Központi Mosóda
Vicolo Germania I. Vicolo Germania I.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a
Vicolo Germania I. sz. alatt levő
Központi mosodát és vasaló-intézetet
saját számlámra vette át és az üzlet vezetésével **Stolzer**
József urat, azelőtt éveken át volt helybeli mosóda-tulajdo-
nost, bízom meg.
Kifogástalan tisztaságu munkáról, pontos szállításról és
mérsékelt árakról biztosítom a n. é. közönséget és maradok
mély tisztelettel
WERNDORFER HELÉN.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.
Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákból érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandó-
an raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákból

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fü-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémárak. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek,
pénzszekrények, konyhaedényekben stb

Mindenféle használt
butort veszek
a legjobb árban.

Deutsch M.
Via Governo 4.

Hotel Pension Herkules
ABBZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház
a molóval szemben. - Hires konyha.
Családok részére mélyen leszállított
árak.
E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.
Tulajdonos: Wilsch Albert

A magyarok legkedveltebb pensiója
és étterme a
SLATINA
étterem és pensio
ABBIAZIBAN
szemben a Slatina fürdővel.
Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha. —
Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség
és az általános ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadozoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt az átkozott
köhögés!

ELJEN!
Egger-mellpasztillájai
csakhamar meggyógyított

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Bab é Hinko, Mizzan Adorján
Prodám János, Schindler Adolf gyógyszerárak, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek
a kiadóhivatalban.

A leggazdaságosabb, állandó
meleget tartó, kitűnő kályha a
„Meteor“ kályha

■■■■■■■■■■
kőszén- és koks-
fűtésre berendezve.
Egyedül s kizáróla-
gos raktár:
Wurzer János
— FIUME. —
Vicolo dell' Ospedale.
■■■■■■■■■■

TULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Catti György utóda
cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilette-cikkek és szépitőszerek, - b. stb.

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.
Rupnik Emil
Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.
FIUME, Corso 7. sz. II. em.
Készít a legfinomabb angol és fran-
ria szövetekből a a legkényesebb igé-
nyeknek megfelelő divatos öltönyöket és
felső kabátokat mérsékelt áron.
Nagy raktár hel- és külföldi szövetekben.
Gyors és pontos kiszolgálás.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.